

Ю В І Л Е І

ВОЛОДИМИР ПИЛИПОВИЧ ПАТИКА (до 70-річчя від дня народження)

10 вересня 2016 року виповнилося 70 років від дня народження доктора біологічних наук, професора, академіка НААН України, академіка Академії наук Вищої школи, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, відомого вченого у галузі мікробіології, агроекології та біотехнології, завідувача відділу фітопатогенних бактерій Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України В.П. Патики.

Володимир Пилипович народився у с. Мала Маньківка на Черкащині, у селянській родині. Батьки померли коли Володимиру було лише 11 років. Після закінчення школи-інтернату в селі Шевченкове Звенигородського району Черкаської області він вступив на хімічний факультет Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, де здобув вищу освіту за спеціальністю хімія природних сполук (1964-1969 рр.).

Ще навчаючись в університеті, почав працювати інженером в Інституті мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України (1968-1969 рр.), з 1969 до 1971 рр. служив в лавах Радянської армії.

Протягом 1971-1980 рр. пройшов шлях від лаборанта до старшого наукового співробітника Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської мікробіології, м. Чернігів. Закінчив аспірантуру та захистив кандидатську дисертацію у Всесоюзному науково-дослідному інституті сільськогосподарської мікробіології (м. Ленінград) на тему: «Изучение фитотоксических свойств некоторых почвенных микроорганизмов» (керівник О.О. Берестецкий), і у 1975 р. йому було присвоєно науковий ступінь кандидата біологічних наук.

Згодом В. П. Патики очолював відділ ґрунтової мікробіології Південної зони СРСР (1982-1992 рр.), Кримський філіал ґрунтової мікробіології Інституту землеробства УААН (1992-1997 рр.).

У 1992 році захистив докторську дисертацію в Інституті мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України на тему: «Роль азотфіксуючих мікроорганізмів в підвищенні продуктивності сільськогосподарських рослин». У 1993 році В.П. Патики був обраний членом-кореспондентом Української академії аграрних наук, а 1995 року – академіком УААН зі спеціальності сільськогосподарська мікробіологія.

Протягом 1997-2000 рр. В.П. Патики працював на посаді директора Інституту сільськогосподарської мікробіології УААН (м. Чернігів), згодом очолював Інститут агроекології та біотехнології УААН (м. Київ) (2000-2005 рр.).

З 2006 року завідує відділом фітопатогенних бактерій Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України.

Наукові інтереси В.П. Патики широкі й різнобічні. Загальне визнання отримали його роботи з таких актуальних напрямів, як:

- дослідження взаємовідносин ґрунтових мікроорганізмів із сільськогосподарськими рослинами;

ЮВІЛЕЇ

- екологія та біотехнологія ґрунтових мікроорганізмів;
- біологічна фіксація азоту;
- мікробіологічна мобілізація важкорозчинних сполук фосфору;
- мікробіологічні методи захисту рослин від шкідливих комах і гризунів;
- селекція рослин на підвищення азотфіксуючого потенціалу;
- застосування мікробіологічних препаратів в інтегрованих технологіях вирощування екологічної сільськогосподарської продукції тощо.

В.П. Патика – лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2005 р.), премії Національної академії аграрних наук «За видатні досягнення у аграрній науці» (2015 р.), лауреат нагороди Ярослава Мудрого в галузі науки і техніки Академії наук Вищої школи України (2005 р.), лауреат премії імені Д.К. Заболотного НАН України (2005 р.).

За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм В.П. Патиці присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (2013 р.).

В.П. Патика також нагороджений Почесною відзнакою Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (2000 р.) за організацію вивчення популяційно-генетичних наслідків екологічних катастроф на прикладі аварії на Чорнобильській АЕС; нагороджений «Знаком пошани» Міністерства аграрної політики України (2001 р.); Почесною грамотою Президії Національної академії аграрних наук України за вагомий особистий внесок у розвиток аграрної науки з питань агроекології та ґрунтової мікробіології, підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації (2011 р.).

Володимир Пилипович є автором понад 730 наукових праць, низки оглядів, проблемних статей, 21 колективної монографії. Одержав 44 патенти і авторські свідоцтва. Під його керівництвом підготовлено 11 докторів та 17 кандидатів наук.

В.П. Патика проводить велику громадську роботу. Він є засновником «Агроекологічного журналу», а також членом редакційних колегій провідних наукових журналів: «Мікробіологічний журнал», «Физиология растений и генетика», «Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія Біологія», «Вісник Уманського національного університету садівництва», «Мікробіологія і біотехнологія». Володимир Пилипович входить до складу спеціалізованих учених рад Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України та Уманського національного університету садівництва.

Він є почесним професором Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Уманського національного університету садівництва, Полтавської державної аграрної академії.

Володимир Пилипович більше 25 років опікується учнями Шевченківської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням предметів гуманітарно-естетичного профілю Черкаської обласної ради, яку закінчив у 1964 році, він є почесним членом педради школи-інтернату.

У Володимира Пилиповича органічно поєднується талант ученого і організатора науки, йому притаманне заострене почуття нового, надзвичайна працездатність, уміння робити досягнення науки надбанням спільноти практиків.

Редколегія журналу «Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія Біологія» щиро вітає Володимира Пилиповича з ювілеєм, зичить доброго здоров'я, миру і злагоди, невичерпної енергії та нових яскравих наукових здобутків.

© 2016 р. В. К. Пузік